

Š T V O R L Í S T O K

Časopis žiakov Súkromnej základnej školy

Školský rok 2021/2022

Číslo 2

Jún 2022

Naši milí štvorlístkači,

školský rok utiekol ako voda a prázdniny už stoja pred dvermi.

Zažili sme neobyčajný školský rok, na ktorý určite nezabudneme.

Želajme si preto hlavne veľa zdravia, aby sme sa v septembri opäť mohli všetci stretnúť v škole!

Pri príležitosti osláv 650 rokov povýšenia Skalice za slobodné kráľovské mesto, vyhlásilo CVC Skalica literárnu súťaž s touto ústrednou témou. Žiaci druhého stupňa sa do výzvy zapojili a vznikli skutočne originálne a jedinečné dielka, ktoré jednoznačne stoja za prečítanie. Mnohé práce boli CVC aj ohodnotené ako víťazné.

Ako Skaličania riekú kopali

Skalica bola pekné a mocné mesto. Na troch veľkých potokoch jazdili mladí i starí, kúpať sa tam chodili, prevážali tovar i šantili sa.

No Skaličania boli nenásytní. Tri veľké potoky im nestačili. Chceli riekú, takú, akú má Bratislava. Ich tri potôčiky nech boli hocako dobré, nemohli sa s ňou rovnať. A tak sa Skaličania rozhodli takú riekú vykopať.

Kopali dni, kopali mesiace, no riekú stále nie a nie dokončiť. „Súsede, nemáš lopatu? Šecky sa mi polámali.“ „Ale čo by, mne samému sa už tretí lopata zohýba z teho kopaňa.“ Takto si hundrali Skaličania zatiaľ čo ich z rybníka pozoroval pár malých zvedavých očí. „Hlúpi Skaličania,“ pomyslel si vodník, „darmo kopú riekú, keď im tam voda nepotečie.“ A tak po troch rokoch kopania a driny Skaličanov nečakala rieka ale veľké sklamanie.

Po dlhom hútaní, ktoré prerušovali vínečkom sa napokon rozhodli poprosiť o pomoc starého vodníka. Vodníka nemal nikto rád. Bol škaredý, pokrytý šupinami a pach rybacziny z neho bolo cítiť aj na 100 metrov. No lepší nápad nedostali, a preto sa vzchopili a vybrali sa za vodníkom do jeho bažinatého obydlia. „Vodník, prosíme ťa, pomôž nám! Ani kvapku vody v našej rieke nemáme.“ Vodník sa najprv hlasito rozosmial nad úbohými Skaličanmi, no potom sa zamyslel. Rozmýšľal, čo mu mohli Skaličania ponúknuť za jeho službu. Páčilo sa mu jedno dievča zo Skalice. Volala sa Anička. Už dlhšie ju pozoroval ráno v potôčiku, ako sa kúpe. Mala krásne vlasy, čierne sťa uhoľ. Mala štíhlu postavu a pekne stavanú tvár so štíhlym noštekcom a výraznými modrými očami. „Dobre, úbožiaci,“ povedal napokon vodník a usmial sa, pričom ukázal svoje ostré žlté zuby. Potom opäť prehovoril hlasom, pri ktorom behá mráz po chrbte. „Pomôžem vám, ale zadarmo to nebude.“ „Za moju pomoc si od vás vezmem Aničku!“

Skaličania ostali ako obarení. Dať najkrajšiu dievku v okolí tejto ohave? No zjednávať s vodníkom nemalo zmysel, a tak nakoniec súhlasili.

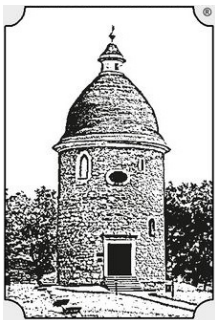
Hneď na druhý deň ľudí zo Skalice čakal pohľad na riekú, nie prázdnu, ale naplnenú krásnou priesračnou vodou. Všetci sa veľmi zaradovali a vystrojili veľkolepé hody.

Všade znela muzika, dievčiny a junáci oblečení v krojoch tancovali a spievali. Stoly sa prehýbali pod váhou jedla a vína a celá Skalica sa radovala z rieky. Iba zopár ľudí sa neradovalo. Sedeli bokom, popíjali víno a sledovali Aničku, ako sa zvráta vo víre tanca. Ešte väčšími ich zabolelo srdce. A tak len ďalej zapíjali svoj zármutok, až kým neboli úplne opití. Začali rozmýšľať, tak moc ako im to ich stav dovolil, ako by mohli prekabátiť vodníka. „Co keby sme mu dali stejne špatnú ženu ako je on?“ „On by si zaslúžil ropuchu alebo rybu né našu Anču!“ „Šak my si ju nedáme, rybu mu vystrojíme, tú nech si vezme za ženu.“ A tak Skaličania chytili rybu, namaľovali ju, navliekli do svadobných šiat a doniesli ju vodníkovi. „Tu máš svoju ženu, ty vodník jeden škaredý!“ A s týmito slovami a hlasným smiechom mu hodili do rúk rybu v šatách. Vodník si ich najprv pre-

eral očami, uvažujúc či to myslia vážne alebo ide len o vtip. Keď si však uvedomil, že títo ľudia, ktorí stali rovno pred ním, mu Anču nedonesú, otočil sa a zmizol do svojej bažiny. Teraz už oslavovali ozaj všetci Skaličania, no nie nadtľho. Na druhé ráno, len čo zakikírkal kohút, bola všetka voda z rieky preč. Zmizla voda aj z dvoch väčších potokov. Ľudia nariekali, prosili boha, aby im vodu vrátil, no najmä sa čudovali, ako sa niečo také strašné mohlo stať. Iba pár ľudí vedelo, že ten, kto im vodu zobral, nebol nik iný ako vodník, ktorému sa za veľkú pomoc odplatili zmaľovanou rybou v šatách.

POVEŠŤ O MELÁNII ZO SKALICE

V dávnej minulosti ľudia verili na rôzne čary a magické bytosti. Za nadprirodzené považovali všetko, čo si nevedeli vysvetliť alebo sa toho báli. Ľudia si aj vymýšľali rôzne tajomné stvorenia, ktorými strašili svoje deti a pokiaľ sa niečo stalo s ich úrodou alebo s ich dobytkom, za vinu to dávali práve týmto vymysleným bytostiam. Týmto spôsobom sa veľakrát stalo, že ozajstný vinník zostal nepotrestaný, ale aj naopak, niekedy bola nespravodlivo potrestaná nevinná osoba. Rovnako to bolo aj v tomto príbehu, ktorý je plný nespravodlivosti a intríg, ale napokon aj plný ponaučenia. Veď príbehy z minulosti sú pre nás často v mnohom poučné.

Náš príbeh sa odohráva v malom kráľovskom meste Skalica počas 18. storočia. Je teplé letné popoludnie, pofukuje len jemný vánok a na oblohe nie je obláčka. Melánia Čermáková, alebo ako ju ľudia volajú „bláznivá Mela“, práve vyšla z domu jej rodičov s tým, že sa ide len prejsť. Je to pekné dievča, ale ako už napovedá jej prezývka, je trocha bláznivá. No, pravdu povediac, nebola ani tak veľmi bláznivá ako skôr veselá a energická. To sa samozrejme nepáčilo niektorým ľuďom zo Skalice. Jej rodičom vraveli: „Mjeli bi ste pro to dítča už nájsť žeňicha. No súcá je na vidaj, ale bláznivá je. Mjel bi ju už nejakí skrotiť.“ Jej rodičia jej samozrejme ženícha nájsť chceli, ale Melánia vždy len tvrdohlavo odvrkla, že ona „žiadného nechce“ a že ona sa vydávať nebude. Ako to tak býva, nebola to úplne pravda. Za Melániou už dlhšie tajne chodil syn jedného zámožného člena mestského úradu. Volal sa Peťo Tomík.

Melánia vyšla z domu smerom ku kaplnke akoby sa išla pomodliť. Mala však iné plány. Chystala sa na svoje obľúbené miesto, ktorým bol mlyn pri hornej bráne mesta. Chodievala tam rada, ale odkedy ju prezradila jej žiarlivá sestra Margita, musela si dávať pozor, aby ju niekto nevidel. Bolo to príjemné tiché miesto, kde rada ležievala v tráve a len tak premýšľala o veciach, ktoré jej práve prišli na um.

Keď prišla na miesto, ľahla si do trávy ako zvyčajne a zaspala. Zo sna ju prebudil krik jej sestry. „Stávaj! Celá Skalica horí!“ A naozaj, takmer celá Skalica to dopoludnie skončila v plameňoch. Oheň pohltil veľkú časť mesta, ale k mlynu sa našťastie nedostal. No možno to bolo skôr na nešťastie.

Keď sa Skaličanom podarilo konečne požiar uhasiť, bol už nový deň. Niektoré domy úplne zhoreli, niektoré len čiastočne a niektoré sa podarilo zachrániť. A stáť zostal aj mlyn. Ľuďom to samozrejme bolo čudné, ale mali svoje starosti, nepremýšľali nad mlynom, len keby sa neozvala sestra Melánie, žiarlivá Margita. „Ale kebi ste vy vjedeli, že gdo tam k temu mlinu furt chodíva a robí tam různé pakti s ďablom!“, povedala. Na Melániu žiarlila hlavne kvôli jej kráse a kvôli tomu, že za ňou chodil Peter, ktorý sa jej veľmi páčil. Správa o tom, že u mlyna robí niekto rôzne dohody vraj so samotným diablom mešťanov tak zaujala, že sa hneď aj dožadovali dostatočne uspokojivej odpovede. „No tak já vám to teda povím. Každí boží deň tam k temu mlinu chodí tajne moja sestra Melánia a už nekoľkokrát sem ju tam čula viprávjať sa sama ze sebú a robit různé čári. Tak je to!“ Toto bola samozrejme dostatočne uspokojivá odpoveď. „Čarodejníca to je! Treba ju povjesit! Alebo upáliť!“ vykrikovali ľudia zo všetkých strán. Melánia tam stála ako prikovaná. Samozrejme, že to čo jej sestra povedala nebola pravda, ale v tejto chvíli nebolo možné rozhorčených občanov presvedčať.

Výkriky zrazu prekričal jeden ráznejší: „Ticho! Pokát je ozaj čarodejníca, k súdu bi mjela ít. A spovidat sa pred kňazem a duchem svatím.“ Bol to hlas Petra, pri ktorom stál jeho bohatý otec a súhlasne prikyvoval. „A jak budeme vjedet, že tá čarodejníca necigání?“ opýtal sa skalický kňaz Martin Karas. „Jak si môžeme biť istí, že sa nás nepokúsí očarovat?“ pokračoval. „Nepokúsí. Bude mjet zavázané ruky a zavázanú hubu, aby nemohla zaklínat. Súd bude zajtra a ti, Margito, svoju sestru doved!“ vyhlásil starosta Skalice a to bolo rozhodné slovo. „No dobre, nedbám, ale potom za mnú nechodte!“ vyhlásil kňaz a mešťania sa pomaly rozišli.

Melánia vedela, že je zle a nikto si ani nevšimol, že sa už z miesta vytratila. Rozhodla sa zájsť za jednou osobou, o ktorej bola presvedčená, že jej pomôže. Touto osobou bola stará baba Formánková, alebo ako ju ľudia volali „tetka Formánková.“ Táto stará pani žila v Skalici od nepamäti, ale nikto o nej prakticky nič nevedel. Nebola totiž spoločenská. Všetci ju poznali ako liečiteľku, ale Melánia už nejakú dobu vedela, že po večeroch tajne čaruje. Nebola to ale zlá čarodejníca, práve naopak, snažila sa svojimi čarami ľuďom pomôcť.

Keď za ňou Melánia prišla bola už noc. Tetka Formánková jej ale otvorila a síce s prekvapeným výrazom ale predsa ju pozvala dnu. Melánia jej všetko vyrozprávala, ako ju krivo obvinili a ako ju zajtra čaká súd. „No dítča moje, napádá mja enom jediné.“

POVEŠŤ O MELÁNII ZO SKALICE

Po dlhšej pauze vyhlásila. „Zajtra ket pújdeš na ten súd, tak já tam pújdu s tebu. Já im tam enom trochu počaruju, ale ti sa celú dobu musíš obhajovať a hlavne sa k ničemu nedoznávať. Prosťe sa budeš snažiť abis vipadala neviňe. Je ti to jasné?“ Melánia len kývla hlavou. Rozumela všetkému, čo jej tetka Formánková povedala, ale aj tak sa veľmi bála.

A mala dôvod. Zatiaľ čo si ony dve dohadovali plán, ako Melániu zbaviť viny, za oknom sa tajne schovával a tajne počúval ich rozhovor Peter. Bol zrovna na ceste k Melánii, keď ju odrazu zahliadol ako sa niekam vykráda. Pochytila ho veľká zvedavosť, a preto sa ju rozhodol sledovať. Sledoval ju až k domu Formánkovej, a keď si vypočul celý rozhovor, uvedomil si tri veci. Prvá bola, že tetka Formánková je čarodejnica. Druhá, že aj Melánia je možno čarodejnica a tretia bola, že ak ich teraz obidve udá, môže z toho mať neskutočný balík peňazí a uznanie celej Skalice. Tento nápad sa mu nanešťastie tak zapáčil, že sa ho aj rozhodol zrealizovať.

Keď na druhý deň Melánia a tetka Formánková prišli na súd, všetci mešťania tam už dávno boli. Dychtivo o niečom diskutovali, ale ani Melánia ani Formánková im skoro nič nerozumeli. Dokonca to aj chvíľu vyzeralo akoby si ich ani nikto nevšimol. Prvý ich uvidel starosta, vzápätí aj ostatní a zavládlo ticho. Odrazu kňaz Karas vykrikol: „Vidíte, já sem vám ríkal, že z teho defčata nejde nic dobré a mjel sem pravdu. Ona a aj tot stará Formánková sú bosorky. A abi ste si nemisli, že si vimíšlám, já mám aj svjedka, co ich videl fčera u tetky Formánkovej čarovat a pikle kovat. Šak on vám to dneskaj nekerím už aj poviprávjat a aj vám to rekne znova, kebi ste nevjerili.“ Melánia zostala stáť ako obarená. Kto ju mohol včera vidieť u tetky Formánkovej, a potom ju aj hneď udat? Začala si myslieť, že ju zase sestra zradila, ale prečo by to chcela hodiť aj na tetku Formánkovú? Jej sestra predsa nenávidela len ju a v živote by neublížila inej osobe natoľko, ako niekto učinil práve teraz. Alebo sa mýlila?

„No pod' sem chlapče a rekni nám co, a hlavne koho fčera videls u tetky Formánkovej,“ pokračoval Karas. Melániu to vytrhlo zo zamyslenia, pretože chcela vedieť kto za týmto všetkým stojí. Samozrejme o chvíľu sa vedľa kňaza objavil Peter, ktorý nevyzeral, že ho veľmi trápí, čo práve spôsobil. Melánia zostala ešte viac šokovaná ako predtým. Nedokázala pochopiť, alebo skôr možno ani nechcela pochopiť, prečo ju Peter zradil. Vedela, že začal rozprávať, ale nevnímala jeho slová, nakoľko sa jej v hlave hmýrilo nespočetne veľa otázok.

Z chaotického uvažovania ju opäť vytrhol až Martin Karas: „Vidíte starosto, fčil už není pochíb, že Melánia Čermáková a Judita Formánková sú čarodejnice!“ Starosta, ktorý doteraz len sedel, pokýval hlavou a dodal: „Pravdu máš kňazu. No nech teda aj ostatní ľudé mjesta Skalica rozhodnú, či si mislá, že sú títo dvje ženi viné z čarodejníctva alebo né. Nuž, gdo z vás si mislí, že títo dvje ženi sú viné, nech sa prihlási!“ Chvíľu zavládol šum a nakoniec sa prihlásila väčšina prítomných, vrátane starostu, kňaza Karasa, sestry a rodičov Melánie a samozrejme aj Peter sa prihlásil. Ruku dole nechali len ľudia, ktorí buď nepostrehli, že sa hlasuje, alebo si naozaj mysleli, že Melánia a Formánková sú nevinné. Nanešťastie tieto hlasy ich už aj tak nemohli zachrániť.

„Mislím, že sme sa zhodli skoro jednohlasne,“ vyhlásil starosta. „Tímto vás Melanio Čermáková a Judito Formánková odsuzujem za čarodejníctvo na trest smrti upálením. Poprava sa uskuteční zajtra, za hradbama Skalice.“ Kým niektorá z nich stihla niečo namietnuť, už ich držali a hneď ich aj odvliekli do mestského žalára, kde mali prečkať noc.

Keďže Melánia nemohla spať, začala uvažovať a dostala ohromný nápad. Potichu oslovila tetku Formánkovú. Nepovedala jej o svojom pláne, len od nej zisťovala nejaké informácie, ktoré na uskutočnenie svojho plánu potrebovala. V tej chvíli si v hlave povedala: „Ket sem vraj čarodejnica, tak ňú aj budu!“

Na druhý deň sa všetci mešťania vybrali na jeden konkrétny kopec za Skalicou o ktorom sa dopredu dohodli, že bude miestom popravy. Nebol to obzvlášť vysoký kopec, ale bol najbližšie k hradbám a ľahko sa naň dalo dostať. Hore boli pripravené dva veľké trámy, o ktoré sa mali odsúdené čarodejnice uviazať a pod nimi bola kopa dreva, ktorá sa mala neskôr zapáliť. Nebolo ani slnečno, ani zamračené, ani teplo, ani zima, ale jedno bolo isté, nefúkalo.

Keď Melániu a tetku Formánkovú priväzovali k trámom, bolo vidieť, že sa nejako málo bránia. Niektorí ľudia neskôr hovorili, že sa takto prakticky doznali, ale v skutočnosti len nemali prítomným čo povedať k ich hlúposti. Dokonca sa už ani nebáli. Po úvodných rečiach kňaza Karasa a zopakovaní rozsudku sa postupne chýlilo k samotnej poprave.

POVEŠŤ O MELÁNII ZO SKALICE

Ľudia ešte čakali na posledné doznanie Melánie a Formánkovej, ale tieto dve nedostali ani šancu prehovoriť. Napokon sa ich Karas opýtal na posledné želanie. To bol moment, na ktorý Melánia čakala. „Moje posledné želanie je, aby fšeci ľudé Skalice a hlavne tí, čo sa podíľali na tejto poprave, nenašli do smrti pokoja. Aby im svjedomí ustavične pripomínalo čeho sa tadi dneskaj dopustili. Preklínam Skalicu a fšeckých ľudí, čo v ňí žijú a žit budú. Nech táto kletba padne na fšeckých nečestných a zlých ľudí a hlavne na tých, čo pro peňíze a moc ostatným ľuďom chcú ublížiť. Nech padne moja kletba len na týchto ľudí a dobrích a čestných ľudí na pokoji nechá. To je moje posledné želanie!“ kričala Melánia. Vzduch sa razom ochladil a začalo fúkať. Všetci ľudia zostali stáť v hrôze ako primrznutí. Melánia odhalila svoj plán.

Prvý sa prebral Karas: „Na čo čakáš? Potpal to konečne!“ kričal na kata. Kat sa okamžite prebral z tranzu a pokúšal sa drevo, nad ktorým Melánia stála, zapáliť. Ale márne. Drevo stále zhasínalo kvôli vetru. Po nejakej chvíli drevo pod Melániou začalo horieť, a potom sa zapálilo drevo aj pod tetkou Formánkovou. Teraz už bolo neskoro.

Keď bolo po všetkom, ľudia sa pomaly pobrali domov. Melániina kliatba sa najprv prejavila na kňazovi Karasovi, ktorý rok od popravy zomrel bez nejakého logického odôvodnenia. Nebol chorý, ani ho nikto nezaobil. Jednoducho ho len jedného dňa našli mŕtveho. Skoro rovnaký osud postihol aj starostu, Petra, Melániinu sestru Margitu a pár ďalších ľudí. Tiež od tých čias začalo v Skalici veľmi fúkať. Najviac vždy fúkalo na kopci, kde sa konala Melániina poprava. Neskôr tam vznikla nová ulica, ktorú nazvali Pelíškova, podľa mlynára, ktorý tento vietor využíval na mletie múky. Za tento vietor bol zodpovedný duch Melánie, ktorý na kopci zostal strašiť v podobe ohromného vetra, ktorý sa aj dnes preháňa po Skalici. Časom sa meno ducha, čiže Melánia, skomolilo a tak tohto ducha dnes nazývame Meluzína. A samozrejme ako Melánia povedala, kliatba ktorú vyriekla, sa vždy vzťahovala len na zlých ľudí a dobrým ľuďom sa vyhýbala. A to platí aj dnes. Čiže keď nabudúce budete v Skalici, majte na pamäti, aby ste boli láskaví na ostatných ľudí, inak aj vás dobehne Melániina kliatba.

EV

Ako vznikol Vintoperk

V minulosti bola Skalica rovná ako zemiaková placka. Ľudia v Skalici boli veľmi nespokojný a neustále sa sťažovali. „Ako tu máme pestovať plodiny a pásť dobytok, keď tu ani kopce nie sú? Keby len to, ale tým že tu nemáme žiadne kopce, nám sem fúka zo všetkých strán!“ Takto to chodilo každý deň a ľudia boli čím ďalej, tým viac nahnevaní a stále viac ľudí odchádzalo do hornatých krajín.

V tom čase prechádzal týmto krajom obor Vintoperk. Cestou uvidel Moravu pýšiacu sa krásnymi viničmi. Tie viniče sa obrovi tak zapáčili, že musel ihneď ochutnať. Keď ho Moraváci uvideli, zľakli sa ho a ihneď mu ponúkali to najlepšie víno, aby im nič zlé neurobil. A tak obor Vintoperk chodil pred každú búdu a pil víno, čo mu Moraváci ponúkali. Tak sa opil, že sa hneď zložil na tú rovinatú Skalicu a zaspal na niekoľko rokov. Ráno sa zobudili Skaličania a uvideli obrovský kopec vypínajúci sa uprostred mesta. Veľmi sa potešili a povedali si, že konečne budú môcť pestovať plodiny a pásť dobytok.

Nakoniec sa rozhodli, že na kopci budú pestovať vinič. Po niekoľkých rokoch, keď sa už na vršku vypínali dlhé rady krásneho hrozna, sa obor Vintoperk zobudil. Zo začiatku bol veľmi zaskočený, ale neskôr si uvedomil, že je úžasné, že na ňom ľudia vysadili hrozno a povedal si: „Čo by som ja odchádzal? Veď teraz hoci kedy keď budem chcieť, si odtrhnem hrozno z týchto krásnych radov viniča, ktoré na mne rastú. A možno mi Skaličania dajú trochu z ich vína.“

Odvtedy tam obor leží, je hrozno a popíja skalické víno. A Skaličania, tí sú len radi, že majú v strede kopca taký obrovský kopec, na ktorom môžu pestovať hrozno a z hrozna potom robiť naše dobré skalické víno.

ZB

Ako sa Skalica kedysi rozžiarila

Začalo to v celkom zvyčajné letné poludnie. Vtáčiky spievali, slnko pripekalo a trieda 5. C bola práve na poznávacom výlete v Skalici. Ich najbližšou zastávkou bola Rotunda Sv. Juraja, ku ktorej museli vyšliapať po vysokých kamenných schodoch. „Uf, v takej horúčave si viem predstaviť lepšiu zábavu ako šplhanie po schodoch k nejakej starožitnej kamenici...“ lamentoval Fero, utierajúc si pot z čela. „Už aby som bol doma v bazéne!“ „Netrep a pridaj, nech už to máme za sebou,“ poháňal ho Ondrej. Na vrchole kopca stála naša rotunda a čoskoro sa tam objavila aj skupina detí s učiteľom a sprievodkyňou, ktorá začala s prezentáciou o histórii tejto peknej budovy. Nedočkavého Fera toto ospevovanie pamiatok rýchlo znudilo. Musí byť nejaký spôsob, ako si tu užiť zábavu...

„Máš ju!“ štuchol do Ondreja a obaja chlapci s chichotom zutekali za rotundu, kde sa hrali naháňačku. Bola to fajn zábava, až kým sa Ondrej rozbehol po Ferovi, Fero sa uhol, Ondrej to napálil rovno do rotundy a hlavou sa riadne treskol o kameň v múre. Chvíľu sa mu zahmlilo pred očami a videl veľa hviezdčiek. Začal sa spamätávať, hviezdčičky zmizli, no akási čierna hmla ostala. „Fero, pozri! Tu je tajný vchod!“ skríkol Ondrej, keď sa dal dokopy. „Ty si sa musel riadne tresnúť do tej tvojej makovice,“ posmešne odpovedal Fero. Ondrej sa nedal: „Veď pozri!“

A veru, v múre rotundy bola akási tmavá obdĺžniková diera. „Páni, super! Aspoň niečo sa dnes stalo!“ jasal Fero ako bežal k múru. „Posledný vnútri je skazené vajce!“ vykrikol a vbehol dnu. „Ja by som radšej...“ Ondrej ani nestihol dokončiť, keď ho Fero schmatol za ruku a vťahol dnu. V chodbe nebolo vidno ani na krok a sotva sa tam za sebou pomestili. Asi po dvoch krokoch narazili na koniec. „Ach jaj, už som si robil nádeje, že tu bude niečo husté,“ vzdychol si Fero. „Poďme odtiaľto preč, neznášam tmu,“ prosil Ondrej. „Padavka!“ zahundral Fero popod nos a pobrali sa z chodby. „Poďme radšej za triedou, učiteľ nás už iste hľadá,“ navrhol Ondrej, keď vyšli z chodby. „Ak na tom trváš, bo-jko,“ odvrkol Fero.

Cestou späť videli dole na ulici dámu v zvláštnom dobovom oblečení. Asi nejaká maškaráda, pomyslel si Fero. Napokon sa vrátili pred rotundu, no trieda, učiteľ ani sprievodkyňa neboli v dohľade. Čoby ľudia, polovica domov čo stojí v Skalici bola preč! Fero začal panikáriť: „Kde sú všetci?! Haló? Ľudia!“ „A mňa voláš bojko,“ odvetil Ondrej. „Nechaj si to, teraz sa to vážne nehodí!“ zhúkol po ňom Fero. „A vôbec, vieš, kde sme? Toto nemôže byť Skalica!“

Ozaj to nevyzeralo ako mesto, kde boli na výlete. Všetci nosili šaty a obleky s ľudovými vzormi, pri ceste nestáli žiadne autá a za hradbami nebolo nič, len rotunda. Chlapci sa rozhliadali okolo, vydesení no užasnutí. Tu Ondrejovi zaškvrkalo v bruchu. „Som hladný, skúsme nájsť niečo na zub,“ povedal. „Ale takto tu nemôžeme chodiť, veď sa vôbec nepodobáme na miestnych,“ povedal Fero. Vo dvore neďalekého domu videli na šnúre visieť bielizeň. „Musíme zapadnúť!“ povedali si. Opatrne sa prikradli do dvora a zobrali si pre seba niečo na oblečenie.

Takto ustrojení sa pobrali hľadať jedlo. Po chvíli blúdenia narazili na tržnicu, kde im do nosa udurela krásna vôňa. Nasledovali ju a napokon prišli ku staršej panej, ktorá predávala koláče. „Len poďte, detičky! Chcete vyskúšať moju novú špecialitu? Zatiaľ ju nazývam skalická rolka, no tým názvom si nie som úplne istá,“ povedala a ponúkla im kolieska koláča posypaného orechmi a práškovým cukrom. „Čo napríklad komínový koláč, či rúrovník?“ ozval sa Ondrej. „Ale, prosím ťa! Ak nevieš vymyslieť nič dobré, radšej čuś, ty trdlo!“ zahriakol ho Fero. „Aha! Trdlo! To sa mi páči!“ zvolala pekárka, „neobvyklé, zaujímavé, to si určite nikto nepomýli a isto to priláka pozornosť! Ďakujem veľmi pekne, chlapci a za odmenu si môžete každý zobrať kúsok toho trdla.“ A tak sa s plnými bruchami dali na potulky tým starodávnym mestom.

Prechádzajúc námestím začuli muža na lavičke sťažovať sa svojmu známemu. „Celý deň by som najradšej preležal. Som neustále unavený, nič nevládzem robiť a zo dňa na deň som bledší a bledší! Takto nemôžem ísť ani na vinobranie! Veď mi vtáky vyzobú všetko hrozno, než sa prinútim ho zozbierať!“ Ondrej sa rozhodol pomôcť a podišiel k nemu. „Dobrý večer, pane, smiem vám dať radu?“ zdvorilo sa spýtal. „Akú radu mi môže dať malé chlapča?“ trochu nevrlo a unavene odpovedal neznámy pán. „Môj starý otec bol lekár,“ pokračoval Ondrej, „on vždy hovoril, že najlepším liekom na bledosť a únavu je pohár skalického rubínu a s tým, aký bol stále vitálny, to musí byť pravda. Mali by ste to skúsiť a nielen vy! Vlastne je to taký dobrý liek, že by ho mali predávať v lekární! Môžete s tým hneď začať, keď máte sám vinohrad.“

Ako sa Skalica kedysi rozžiarila

„Vino hovoríš?“ odpovedal pán, „To nezní veľmi účinne, no keď to povedal lekár... dobre, vyskúšam to. Ďakujem za radu, mladý muž.“ „Nemáte začo, pane! Dovidenia!“ rozlúčil sa Ondrej. „Práve som niekomu zachránil život!“, Ondrej bol na seba pyšný, „a povedal mi mladý muž!“. „To je toho,“ zamrmľal Fero.

Chvíľu potom, čo sa rozlúčili s pánom na lavičke, začuli z diaľky klopanie konských kopýt a rachot železa. Po ceste prechádzal voz privážajúci dvoch odsúdených k mestskej radnici. Dvaja nešťastníci lomcovali mrežami a prosili o milosť, že sú nevinní. Vysadili ich pred radnicou a zviazaných nahnali dovnútra pred súd. Veľký dav ľudí spolu s chlapcami ich nasledoval. Vnútri žandár spustil: „Vážení súd, vediem Vám dvoch zlodějov z Holíča a holičsky starosta Vás prosí, aby ste na nich vykonali spravodlivosť podľa rozsudku na skalickej šibenici.“ „A kde máte dôkazy o ich vine? Máte aspoň nejakých svedkov? Veď nemôžeme niekoho obesiť len tak, na dobré slovo!“ ohradili sa sudcovia. „Ako si to tí holičski páni predstavujú? Toto si nemôžeme zobrať na zodpovednosť! Ako sa len z vykonania rozsudku vyvliecť?“ húpali sudcovia. Fero podišiel bližšie k sudcom a snažil sa poradiť: „Ctihodní sudcovia, veď zapíšte do zákonov mesta Skalice také pravidlo, že skalická šibenica slúži len Skaličanom a ich deťom“. Sudcovia sa zaradovali: „To je skvelý nápad! Podľa takeého zákona nebudeme môcť popraviť nikoho cudzieho, ani tých dvoch zlodějov z Holíča. Ihneď to zapíšte do Zákonníka mesta Skalice!“ Pisár namočil pero do atramentu a začal zapisovať nový zákon: „Od 21. januára 1739 vstupuje do platnosti nariadenie, že skalická šibenica sa bude používať enom pro nás a naše deti“.

Ferovi skoro oči z jamiek vypadli. Rok 1739?... Pretláčal sa pomedzi dav späť za Ondrejom, aby mu oznámil tú šialenosť. „Ondrej! Vieš kde práve sme?! Sme v roku 1739! Uvedomuješ si, za koľko rokov bude vynájdený televízor? Počítač? Internet?... Ondrej hľadel neprítomne pred seba, strašne zbledol a nezmohol sa na slovo. „Celkom sme si to tu užívali, ale mali by sme sa čím skôr vrátiť späť do nášho času, čo povieš Ondrej?“ pokúšal sa Fero prebrať Ondreja. „Áno, áno, poďme, rýchlo poďme preč, späť k rotunde“ vyjachtal zo seba Ondrej. Snažili sa pretlačiť cez dav ľudí a nájsť najrýchlejšiu cestu preč z radnice. Podarilo sa im dostať do úzkej tmavej chodby osvetlenej niekoľkými stojanmi so sviečkami. Utekali, čo im nohy stačili. Čo čert nechcel, pri úteku sa im podarilo zhodiť zopár stojanov na zem. Veľmi si toho nevšimli a sústredili sa len na to, aby boli čo najskôr pri rotunde.

Bežali cez mesto a bolo im čudné, že všetci ľudia idú iba smerom oproti nim a nosia vedrá s vodou. Schody k rotunde zdolali rýchlosťou svetla a hybaj do záhadnej tmavej chodby. Opäť sotva urobili dva kroky a skoro si narazili nosy. Otočili sa, vybehli von a z druhej strany rotundy bolo počuť sprievodkyňu ako rozpráva: „No a 21. januára 1739 zachvátil Skalicu požiar, pri ktorom zhorel kostol, fara, pivovar, školy, kasáreň a takmer všetky domy v meste.“ Chlapci trochu zozeleneli. Snažili sa nájsť tajomný vchod v múre rotundy, ale bol fuč, akoby nikdy neexistoval. A existoval niekedy vôbec?...

BS

Vedie jedna cesta

Vedie jedna cesta,
do malebného mesta.
To mesto sa volá Skalica,
rýchlo ti vstúpi do srdca.

Pred 650 rokmi na jeseň,
pre Skalicu to výnimočný deň,
kedy bola kráľom povýšená,
medzi slobodné kráľovské mestá zaradená.

Mesto strážila aj ako kaplnka slúžila,
najstaršia pamiatka do dnes sa dožila,
Rotunda svätého Juraja,
ktorá dovidí do každého kraja.

Čierna pani tu nestraší,
o polnoci na veži.
Zato čiernu kuchyňu tu majú,
kde skalický trdelník vypekajú.

Vedie jeden chodníček,
do malebných uličiek,
Tie uličky patria Skalici,
krásnej ako spev slávičí.

MB

Skalica

Tam, kde medzi Moravou a Slovenskom leží hranica,
leží aj krásne mesto, jeho meno je Skalica.

V Skalici už od počiatku 15 kostolov stojí,
v kryptoch pod Jezuitským sa každý bojí.

Na Skalicu je z Holíča pekný pohľad,
vidieť aj ten náš skalický vinohrad.

Každý rok sa tu vínna cesta koná,
vždy je tam cítiť nádherná vína vôňa.

Či už čert alebo obyčajný smrteľník,
každý hneď spozná pravý skalický trdelník.

Tam, kde medzi Moravou a Slovenskom nájdem dobrých ľudí,
tam já žiju a tam sa mi aj lúbi.

MK

Spomienka na Janka

Keď sa s babkou posadím,
o rozprávanie poprosím.
Nože babka, povedz mi,
ako bolo v Skalici.

Ty vždy začneš spomínať,
a ja s láskou načúvať.

Janko Blaho, to bol švagor,
pesničkou vždy všade vládol.
Bolo u nich veselo,
láskou to tam voňalo.

Sestra piekla koláče,
Janko ten vždy do práce.
Pesničky si pospevoval
a do zbierky zapisoval.

Aby sme my vedeli,
čo si ľudia spievali.
Či to bolo z radosti
alebo aj žalosti.

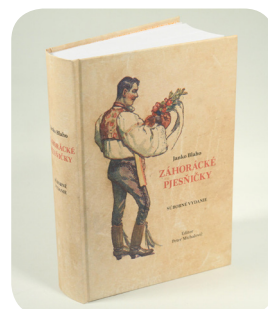
Strýčkov pozval do pivnice
a nalial im do sklenice.
S pesničkou si pripili
a do rána nôtli.

No a Janko, to bol hlas,
hlavne tenor, občas bas.
Pesničky mu domom zneli,
aby ľudia onežneli.

Že vraj právnik mal byť on,
no Janko chcel byť spevákom.

A veruže sa ním aj stal
a operou nás opantal.
Taký bol náš Janko Blaho,
srdiečko sa pri ňom smialo.

NH

VTIPY

Janko príde domov zo školy a hovorí svojej mame:
- Mami, predstav si, dostal som jednotku.
- Vážne?
- Nie, iba si to predstav!

Viete prečo sa Janko Hraško nemože kupať?
Lebo by vyklíčil

Idú dve blondíny a jedna vraví: „Pustite ma do stredu.“

Ide babka po púšti a vyvríe jej voda z kolena.

Príde rytier za kráľom,
- Tu máte vreca a hovorí:
Kráľ siahne do vreca a hovorí:
- Tu máš ruku princeznej!

Hádajú sa dvaja Eskimáci.
„Ak ešte raz použiješ moje ponožky ako bumerang, dolámem ti deku!

Pýta sa blcha kamarátky:
- Ideme pešo alebo si objednáme psa?

Na hodine pani učiteľka vraví:
„No deti, povedzte mi nejaké zvieratko na P.“
Prihlási sa Anička: „Papagáj.“
Hlási sa Dežko: „Potkan.“
„No deti a teraz na D.“ vraví učiteľka.
Anička: „Dikobraz.“
Dežko: „Dva potkany.“
„A teraz na Ž.“
Anička: „Žabka.“
„Áno Anička.“ chváli ju pani učiteľka.
Dežko: „Žeby tri potkany...?“

Záznam zo svetovej súťaže inteligentých blondínok:
- V matematickom teste s prehľadom zvíťazil generátor náhodných čísel...
Babka karhá vnúčika:
- Ivko, počula som, že kvôli tvojmu zlému správaniu si učiteľka zavolała do školy otca...
- Áno, babka! A potom si zavolała mamu kvôli otcovmu správaniu.

Čo je napísané na náhrobnom kameni počítačového maniaka?
GAME OVER.

Chodíte do hája s tými vtipmi o Chuckovi Norrisovi. Keby je to pravda, tak sem teraz príde a začne mi búchať hlavu o klávesnicu cuejnsnqouchrhrvhbdv hr bh rer brfvaeia-vdhksbrbaes

Rodičovské združenie
- Jožko, prečo neboli tvoji rodičia ale babka?
- Lebo babka je hluchá.

Idu rodičia s adoptovaným čínskym synom do hračkárstva a malý Číňan: „To som robil ja!!“

Vyhodnotenie okresného kola Matematickej olympiády

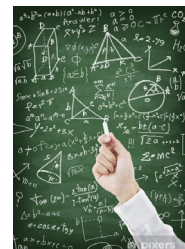
Dňa 12.4. sa uskutočnilo okresné kolo Matematickej olympiády pre žiakov 6., 7. a 8. ročníka ešte online formou. V rámci 7. ročníka sme zastúpenie nemali, z ôsmeho ročníka sme mali jednu žiačku a zo šiesteho štyroch žiakov. A ako sme dopadli?

Tak ako sa nám toho roku nedarilo v Pytagoriáde, tak Matematická olympiáda nám vyšla!

DF – žiačka ôsmeho ročníka bola úspešná riešiteľka, získala 15 bodov a 1. miesto,

V šiestom ročníku – MJ a BZ získali 18 bodov (maximálny počet) a skončili obidvaja na 1. a 2. mieste, NA získal 17 bodov a skončil na 3. a 4. mieste a ME získala 14 bodov a tak je na 5. a 6. mieste.

Srdečne blahoželáme a prajeme ďalšie úspechy!

Viete čo je referát alebo projekt? Väčšina žiakov sa s ním už na vyučované stretla. Je to skvelá vec, kde môžete naplno popustiť uzdu svojej fantázi. Naši štvrtáci už čo-to o projektoch a referátoch vedia a pripravili krátky návod pre mladších žiakov, ako taký správny projekt pripraviť.

Vaše projekty a referáty môžu učiť ostatných spolužiakov

V úvode by som najskôr rada pripomenula, čo je to referát a projekt.

Referát je slohový útvar, ktorého cieľom je stručne, výstižne a pútavo rozobrať nejaký konkrétny problém, informáciu, udalosť alebo novinku.

Spracovať naozaj kvalitné referáty si vyžaduje dobrú znalosť témy, schopnosť sumarizovať informácie do stručného, avšak obsažného celku.

Projekt žiak robí preto, aby sa niečo nové naučil. Nie je cieľom opisovať niečo z netu alebo z učebnice systémom ctrlc a ctrlv. Je jedno v akej podobe je projekt predložený – môžete ho odovzdať v elektronickej i tlačenej forme, , divadlo, scénu, prezentáciu, text napísaný rukou, nakresliť - ako Vám vyhovuje. Môžete využívať rôzne zdroje – TV, knihy, encyklopédie, internet, vlastné fotografie, rozhovory s ľuďmi ..., ale je len na vás, akú novú informáciu nám sprostredkujete.

Ak sa vám podarí vytvoriť kvalitný projekt alebo referát, nemusí zapadnúť prachom alebo ako sa často hovorí, skončiť v šuplíku, ale môže slúžiť aj ďalším žiakom pri spoznávaní zaujímavých vecí.

Na našej škole vznikajú veľmi zaujímavé projekty a na niektoré by som rada poukázala aj s odstupom času.

Terajší šiestaci, už ako štvrtáci, dokázali vytvoriť veľmi poučné a zaujímavé projekty. Pred nedávnom sme so štvrtákmi na vlastivede využívali pri opakovaní projekt Niny H., ktorá vytvorila vedomostný kvíz zameraný na poznávanie známych slovenských miest. Keď sa bola pozrieť na štvrtácku hodinu vlastivedy a pýtala som sa jej ako sa cíti, odpovedala: „Dobre. Som na seba pyšná, keď to vidím. Ale keby ste vedeli, koľko ma to stálo roboty.“

Výborné referáty urobili viacerí žiaci, napr. Jakub J. - Rybolov na Slovensku, Ema M. a Nina H. - Sovy na

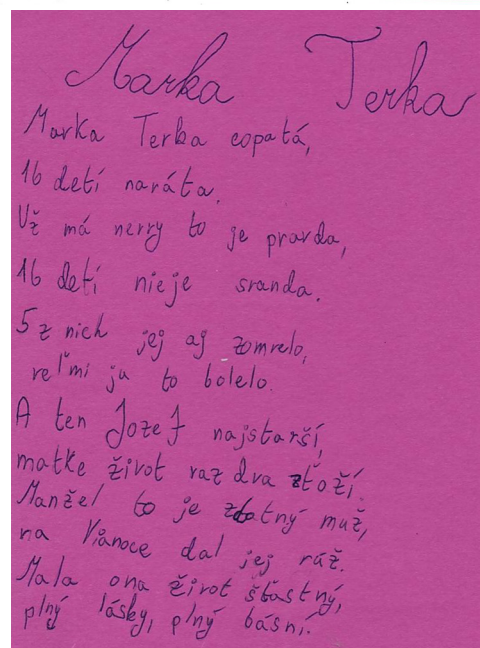
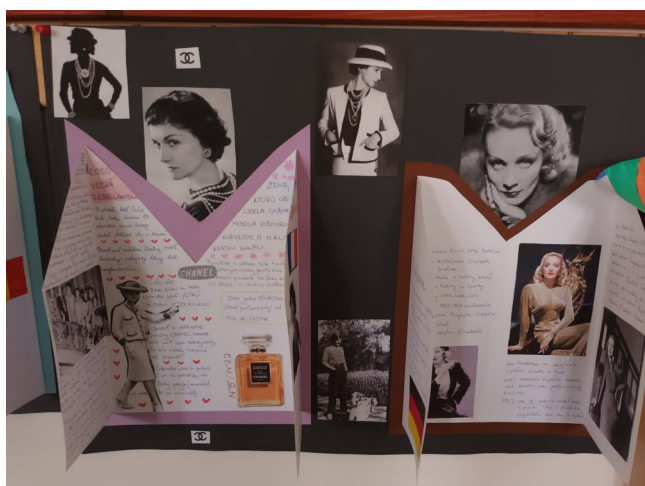
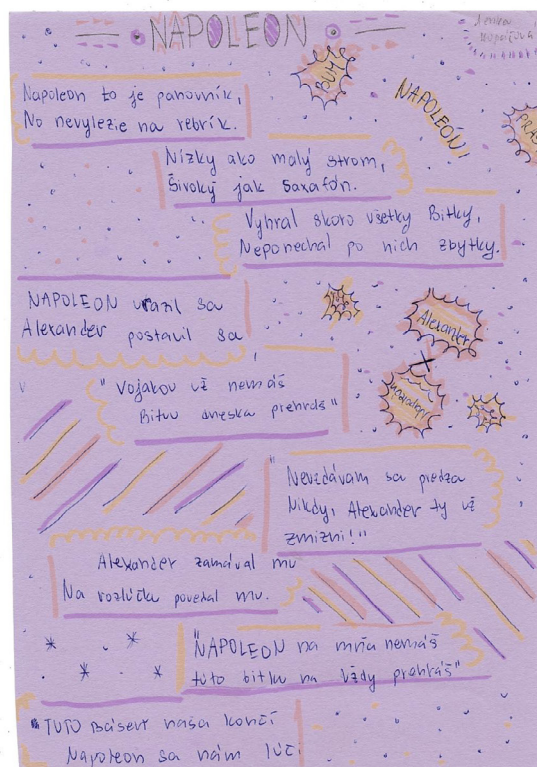
Slovensku, Tomáš V. - Živočích vo Vysokých Tatrách. Výborné boli aj vlastivedné projekty: už spomenutý od Niny H, Michal J. - O miestach, ktoré často navštevovala Mária Terézia na Slovensku, alebo elektronický kvíz Andreja F. - Poznáš ulice v Skalici?

Zaujímavé projekty urobili aj štvrtáci. Napr. rozmýšľali ste o tom, či má ježko a lastovička niečo spoločné. Určite prídete na to, ako naši štvrtáci, že áno, niečo spoločné majú.

Keby sme hľadali ďalej, určite viacerí z vás vytvorili zaujímavé projekty, pochváľte sa nám s nimi. Vzhľadom na epidemiologické podmienky, ktoré boli v škole, o veľa veciach nevieme. Podelte sa s nami o ne!

Naše projekty

Pamätáte si ešte čo ste robili cez jarné prázdniny? Ak nie, nevadí, naši štvrtáci si svoje zážitky z jarných prázdnin zaznamenali a môžete si o nich prečítať.

Ahoj,

moje meno je Silvia a chcela by som vám porozprávať o tom, aký bol môj utorok.

Ráno som sa zobudila, nachystala sa a vybrala sa do školy ako každý deň.

Ale to nie je ten príbeh. Tým to len začína.

Všetko to začalo keď som prišla zo školy domov. Doma som mala ako každý utorok hodinu klavíra. Chodí so mnou trénovať jedna milá gymnazistka. Vždy sa na tieto naše spoločné hodiny teším. Je s ňou zábava a hra na klavír ma o to viac baví. Po našej hodine som už bola nedočkáva a čakala na mamku, lebo som vedela, že dnes nám privezú nový klavír. Mamka bola ešte v práci a ja som bola stále viac napätá a stále sa pozerala na hodiny. Dokonca som jej telefonovala, že už je čas, že by ho už mali priviesť. Nakoniec som sa dočkala.

Klavír sme vybalili a umiestnili na svoje miesto. Bol krásny, snehobiely a aby sa mi dobre u klavíra sedelo, kúpili sme k nemu pohodlnú bielu stoličku, ktorá sa dá otvárať. Do tohto otvoru si môžem ukladať noty a písanku. Poďakovala som sa a pre všetkých som na ňom zahrála moje obľúbené skladby. Mala som veľkú radosť a ani sa mi nechcelo ísť spať.

Vždy si k nemu rada sadnem a nielen že si zahrám na ňom, ale rada si pre seba aj píšem noty a tvorím pekné melódie.

Na tento deň som dlho čakala a veľmi sa z neho teším a vždy, keď sa na môj klavír pozriem, spomeniem si, aká som bola šťastná.

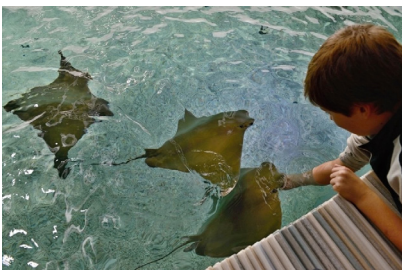
SK

Volám sa Teo. Chcem vám opísať môj najkrajší deň z prázdnin. Celé prázdniny som sa mal krásne, lebo som sa vyliečil z covidu a narodil sa mi braček Juraj. Išiel som na prázdniny k babke a dedovi. Tí ma zobrali na výlet do Zoo Zlín.

Cesta bola trošku divoká. Dvakrát sme sa stratili, ale nakoniec sme úspešne dorazili do cieľa. Všetky zvieratá ešte neboli vonku. Niektoré spali zimným spánkom a niektoré boli schované, lebo im bola zima.

Našli sme sekciu vodný svet. Tam som objavil svoje najobľúbenejšie zviera - raju. Super bolo, že predávali pre raje krmivo. Takže sme si ich mohli aj pohladiť, aj nakrmiť. Ďalšia vec čo sa mi v Zoo páčila, bola čokoládovňa. V nej bolo všetko z čokolády. Veľmi ma upútala aj sekcia Japonsko. To bol taký japonský prírodný park plný zaujímavých rastlín.

Už sa teším ako tam v lete pôjdeme aj s bratom. To už budú vonku všetky zvieratá.

TŠ

Volám sa Andrej a chodím do štvrtej triedy. Tak veľmi som sa tešil na jarné prázdniny. Rozhodol som sa napísať o dni, kedy som pocho-pil, čo má na mysli moja mama, keď hovorí, že všetko sa môže zmeniť z minúty na minútu.

Ráno 27.02. som sa zobudil, naradostený ako každý, kto má voľný deň. Mama mi dovolila dať si na raňajky, čo chcem. Naložil som si plnú misku cereálií a s chuťou sa pustil do jedenia. Po štyroch lyžiciach som akosi nevládal. Mal som v pláne ísť sa hrať so sestrou von, konečne bolo trochu teplejšie. Prehovorili sme mamku a obliekli sme sa a išli von. Slnko bolo celkom príjemné. Hrali sme so sestrou futbal a pomáhali sme mamke vybrať miesto pre jazierko. Zrazu mi bola strašná zima a začal ma bolieť celý človek. Hrať sa ma už nebavilo a jediné načo som sa tešil bola teplá posteľ. Netrvalo dlho a mal som teplotu. Vždy som si myslel, že ja na Covid neochorím. Samozrejme, že som ochorel. Celé moje vytúžené prázdniny som bol v karanténe. Aspoň som sa mohol hrať na počítači spolu so sestrou, ktorá bola chorá tiež.

Takýto deň sa mi vôbec nepáčil. Mal by som prázdniny reklamovať a po vyliečení si ich užžiť ako zdravý. Ale som rád, že už to mám za sebou.

AR

Redakčná rada:
žiaci SZŠ Skalica
Kordinátor: Mgr. Lucia Vrbňáková